

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/67/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012206898
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012206898.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu: Mgr. JUDr. J. O., PhD., bytom B., pr.zast. JUDr. Jozef Harakal', advokát, so sídlom Tichá 45, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, č.p.: SLV-PS-PK-125/2012 zo dňa 5. októbra 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 1S 1479/2012-49 zo dňa 12. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 1479/2012-49 zo dňa 12. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 275,96 € k rukám právneho zástupcu žalobcu, do troch dní.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým bola podľa ustanovenia § 143 ods. 1 zákona žalobcovi zaradenému v stálej štátnej službe vo funkcii starší vyšetrovateľ špecialista oddelenia vyšetrovania odboru boja proti korupcii Bratislava, Úradu boja proti korupcii, Prezídia policajného zboru služobného úradu Ministerstva vnútra SR, uložená povinnosť uhradiť Ministerstvu vnútra SR pomernú časť nákladov vynaložených na získanie vysokoškolského vzdelania 3. stupňa na akadémii Policajného zboru v Bratislave vo výške 230,66 € v termíne splatnosti do 31.10.2012 na účet Ministerstva vnútra SR a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania. Súčasne uložil žalobcovi povinnosť uhradiť súdny poplatok vo výške 66 €.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru krajského súdu,

právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným o zvyšovaní vzdelania žalobcu bol založený personálnym rozkazom č. 108 zo dňa 12. apríla 2002, ktorým bol žalobcovi generálnou riaditeľkou sekcie personálnych a sociálnych činností Ministerstva vnútra SR, udelený súhlas na 5-ročné externé doktorandské štúdium pri výkone štátnej služby na Akadémii Policajného zboru v Bratislave podľa ustanovenia § 142 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ zákona č. 73/1998 Zb. Krajský súd bol toho názoru, že žalovaný správny orgán mal postupovať podľa znenia zákona č. 73/1998 Zb. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru účinného v roku 2002. Vzhľadom na to, že žalovaný pri vydávaní preskúmaného rozhodnutia aplikoval na vec nesprávny právny predpis, tak sa vecnou stránkou správnosti preskúmaného rozhodnutia krajský súd vzhľadom na procesné pochybenie žalovaného správneho orgánu nezaoberal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že žaloba sa zamieta, dôvodiac tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP). V danej veci žalovaný uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava vyjadrenia k podanej žalobe žalobcu. Žalovaný uviedol, že preskúmaním predmetnej veci v rámci odvolacieho konania nebolo zistené porušenie právnych predpisov. Žalovaný poukázal na to, že v danom prípade neexistujú dôvody na základe, ktorých by mal služobný úrad žalobcovi úhradu nákladov na vzdelávanie odpustiť, nakoľko žalobca vo svojom odvolaní neuviedol jediný dôvod, ktorý by odôvodňoval uplatnenie takéhoto postupu a nepreukazoval, že by sa je v jeho prípade malo jednať o prípad hodný osobitného zreteľa. Konštatoval, že prvostupňový správny orgán pred vydaním napadnutého rozhodnutia presne a úplne zistil skutočný stav veci, na ktorý správne aplikoval príslušné hmotnoprávne ustanovenia zákona. Ďalej uviedol, že nedostatok napadnutého rozhodnutia spočívajúci v nesprávnom určení výšky pomernej časti nákladov vynaložených na získanie vysokoškolského vzdelania 3. stupňa, ktoré bol žalobca povinný služobnému úradu uhradiť, nemá charakter takej vady, ktorá by zakladala neplatnosť alebo nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Dodal, že tento nedostatok bol v odvolacom konaní odstránený.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie žalovaného uviedol, že odvolanie žalovaného je nedôvodné a neodôvodnené, neobsahujúce žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali opodstatnenosť výroku vo napadnutého rozsudku Krajského súdu v Bratislave. Ďalej uviedol, že prvostupňový súd riadne vec v konaní prejednal a vykonal všetky dôkazné prostriedky, ktorými bolo možné zistiť skutkové okolnosti, potrebné pre rozhodnutie veci, pričom písomné vyhotovenie rozsudku je náležité odôvodnené a obsahuje všetky formálne náležitosti. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný v odvolaní neuviedol, v čom spočíva nesprávne posúdenie veci Krajským súdom v Bratislave a ani neuviedol, prečo podľa jeho názoru je nesprávny právny názor prvostupňového súdu, že žalovaný mal pri vydaní rozhodnutia aplikovať zákon o štátnej službe príslušníkov účinný v roku 2002.

Napriek skutočnosti, že prvostupňový súd sa z dôvodu procesného pochybenia žalovaného nezaoberal vecnou stránkou správnosti rozhodnutia, poukázal žalobca na ďalšie okolnosti ktoré potvrdzujú správnosť výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. septembra 2013. Zastáva názor, že postup a rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade s ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi a nariadeniami, teda je nezákonné. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie nie je v súlade s ustanoveniami § 47 a nasl. správneho poriadku ako zákona lex generalis, okrem iného aj preto, že neobsahuje riadne, dostatočné a presvedčivé odôvodnenia a z rovnakého dôvodu ani s príslušnými ustanoveniami zákona o štátnej službe príslušníkov ako zákona lex specialis. Žalobca namietal okrem iného aj porušenie ustanovenia § 143 ods. 6 zákona o štátnej službe príslušníkov. Súčasne namietal aj odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je podľa jeho názoru nedostatočné, keďže vôbec nevysvetľuje ako a na základe čoho, respektíve z akých konkrétnych údajov vychádzal žalovaný pri výpočte pomernej časti nákladov vynaložených na získanie vysokoškolského vzdelania 3. stupňa na akadémii PZ v Bratislave, preto je podľa jeho názoru nepreskúmateľné a nezákonné. Na záver uviedol, že vykonávací právny predpis nemôže upravovať vzťahy praeter legem, t.j. nad rámec zákonnej úpravy. Z uvedeného podľa jeho názoru vyplýva, že pokiaľ dobu trvania štúdia na účely určenia času na zotrvanie policajta v služobnom pomere zákon o štátnej službe príslušníkov vo svojich ustanoveniach bližšie nešpecifikuje, táto nemôže byť nad rámec zákona upravená v nariadení. Na záver uviedol, že

pokiaľ ide o samotné poučenie napadnutého rozhodnutia, považuje za podstatné uviesť, že rozhodnutie v časti poučenie neobsahuje údaj, či rozhodnutie možno preskúmať súdom. Žalovaný si zároveň uplatnil náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Najvyšší súd z administratívneho spisu zistil, že personálnym rozkazom generálnej riaditeľky sekcie personálnych a sociálnych činností MV SR č. 108/2002 bol žalobcovi udelený súhlas dňom 4. februára 2002 na 5-ročné externé doktorandské štúdium pri výkone štátnej služby na Akadémii PZ v Bratislave. Predmetným personálnym rozkazom mu zároveň bola uložená povinnosť zotrvať po obhajobe dizertačnej práce v služobnom pomere dvojnásobok doby trvania štúdia alebo príprav a to aj v prípade, že obhajobu z dizertačnej práce nevykoná. V prípade nesplnenia podmienok stanovených v § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. je povinný uhradiť náklady vynaložené na zvýšenie vzdelania alebo ich pomernú časť a to aj v prípade, že obhajobu z dizertačnej práce nevykoná. Žalobca ukončil štúdium a získal vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa dňom 18. decembra 2006. Dňa 20. júla 2012 žalobca doručil nadriadenému písomnú žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka PZ. Na základe tejto žiadosti bol následne personálnym rozkazom riaditeľa ÚBPK P PZ č. 48 zo dňa 16. augusta 2012 podľa § 191 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. uvoľnený zo služobného pomeru príslušníka PZ dňom 30. septembra 2012, t.j. uplynutím zákonom stanovenej lehoty.

Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 73/1998 Zb. v znení účinnom v čase vydania personálneho rozkazu č. 108/2002, služobný úrad môže policajtovi na základe jeho žiadosti alebo rozkazom, ktorým ho vysiela alebo povoláva na štúdium alebo na prípravu, umožniť získať alebo zvýšiť vzdelanie štúdiom na školách, vykonaním rigorózných skúšok, absolvovaním doktorandského štúdia, habilitáciou docentov a menovaním profesorov alebo prípravou v odborných kurzoch alebo inými formami ďalšieho vzdelávania čerpať služobné voľno s nárokom na služobný plat.

Podľa odseku 2 cit. ustanovenia, súhlas služobného úradu so získaním alebo so zvýšením vzdelania policajta štúdiom na školách, v odborných kurzoch alebo inými formami ďalšieho vzdelávania sa udeľuje

- a) rozkazom, ktorým sa policajt vysiela alebo povoláva na štúdium alebo na prípravu v odborných kurzoch alebo inými formami ďalšieho vzdelávania,
- b) rozkazom, ktorým sa udeľuje súhlas na vykonanie rigorózných skúšok a habilitačného konania.

Podľa odseku 3 cit. ustanovenia, policajt, ktorému služobný úrad umožnil získať alebo zvýšiť vzdelanie, je povinný zotrvať po skončení štúdia alebo prípravy po určený čas v služobnom pomere podľa tohto zákona alebo uhradiť náklady spojené so získaním alebo so zvýšením vzdelania alebo ich pomernú časť. Policajt je tiež povinný zotrvať po určený čas v služobnom pomere alebo uhradiť náklady spojené so získavaním alebo so zvyšovaním vzdelania alebo ich pomernú časť, ak štúdium alebo prípravu neskončil

a nezískal alebo si nezvýšil vzdelanie.

Podľa odseku 4 cit. ustanovenia, doba určená na zotrvanie policajta v služobnom pomere je

- a) pri dennom štúdiu alebo pri dennej forme prípravy trojnásobok doby trvania štúdia alebo prípravy,
- b) pri štúdiu alebo pri príprave pri výkone štátnej služby dvojnásobok doby trvania štúdia alebo prípravy,
- c) pri vykonaní rigorózných skúšok a vymenovaní za docenta alebo za profesora päť rokov.

Podľa ust. § 143 zákona č. 73/1998 Z.z. v znení účinnom v čase vydania personálneho rozkazu č. 108/2002, policajt, ktorý nezotrval v služobnom pomere počas doby ustanovenej v § 142 ods. 4, je povinný uhradiť náklady vynaložené na získanie alebo na zvýšenie jeho vzdelania alebo ich pomernú časť.

Podľa odseku 2 cit. ustanovenia, výšku úhrady nákladov vypočítava a stanovuje služobný úrad podľa skutočných nákladov vynaložených na štúdium alebo na prípravu v období, keď policajt získaval alebo si zvyšoval vzdelanie.

Podľa odseku 5 cit. ustanovenia, povinnosť uhradiť náklady vynaložené na získanie alebo na zvýšenie vzdelania alebo ich čiastočné zníženie alebo odpustenie sa vyhlasuje v rozhodnutí nadriadeného, ktorý je oprávnený rozhodnúť o skončení služobného pomeru policajta. Rozhodnutie musí obsahovať aj výšku nákladov, ktoré je povinný policajt uhradiť, spolu s lehotou na ich úhradu.

Podľa odseku 6 cit. ustanovenia, o spôsobe úhrady nákladov v určenej výške sa môže policajt so služobným úradom dohodnúť. Ak nedôjde k takejto dohode, možno uspokojiť pohľadávku na základe vykonateľného rozhodnutia o povinnosti policajta uhradiť náklady mesačnými zrážkami z jeho služobného príjmu; výška mesačných zrážok z jeho služobného príjmu však nesmie prekročiť hranice čiastok určených podľa osobitného predpisu.

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov a preskúmal správnosť záverov krajského súdu, ako aj úvah, z ktorých pri svojom rozhodovaní krajský súd vychádzal.

Majúc ho za skutkovo a vecne správny, považuje najvyšší súd za primerané vysloviť, že sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku v celom rozsahu stotožňuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva nasledovné dôvody (§ 219 ods. 2, § 250ja ods. 3 OSP):

Je nesporné, že zákon číslo 73/1998 Z.z., v čase keď bol žalobcovi udelený súhlas na päťročné externé doktorandské štúdium pri výkone štátnej služby, odlišne upravoval obsah hmotnoprávnej úpravy ustanovenia § 143, ako aj ďalších, súvisiacich právnych noriem. Hmotnoprávna norma, ktorá bola v čase vzniku právneho vzťahu, súhlasu s externým doktorantským štúdiom, účinná, musí byť aplikovaná v tomto pôvodnom znení aj pri výpočte úhrady nákladov vynaložených na získanie alebo zvýšenie vzdelania, nakoľko na tento prípad platí všeobecná právna zásada, že právne vzťahy a záväzky z nich sa posudzujú podľa predpisov účinných v čase ich vzniku po celú dobu ich trvania.

Najvyšší súd z obsahu podaného odvolania, ani z ďalšieho obsahu predložených spisov nezistil pochybenie krajského súdu týkajúce sa jeho postupu v konaní, v skutkovom hodnotení veci, alebo v jej právnom hodnotení, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku. Naopak, dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne i právne správny, a preto ho potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 OSP, § 250ja OSP).

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 OSP a § 250h OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal. Úspešnému žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom

od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.